

INSTANTÀNIES

Parlar “d’Instantànies”, és parlar del montblanquí Josep Civit i Mateu, és parlar d’un poeta de casa nostra, d’un poeta reconegut al nostre país i d’un poeta destacat per la seva trajectòria. El més important d’aquest autor és la docència com a professional i la poesia, que són les seves passions, on ell dedica la major part del temps. Té publicats sis volums poètics: *Mirall Endins/12 silencis* (conjuntament amb Agustí Masip, 1988) *La Catedral submergida* (1998), *El que queda del dia* (2000), *Illes de Cendra lenta* (2001), *Entre parèntesi* (2003), *Pretèrit Imperfet* (2004).

I ha guanyat, entre d’altres, el premi Torre-roja, Jocs Florals del Priorat (1991), el Marc Granell Vila d’Almussafes (2002) i el Sant Celoni de poesia (2003). A més d’aquest últim llibre d’Instantànies, editat per March Editor.

Per què una cosa comença o deixa d’èsser?

Al segle 5è abans de Crist, els filòsofs grecs Heràclit i Parmènides, varen ser els primers a questionar-se el canvi. Què vol dir deixar d’èsser? Què vol dir començar a ésser?... En plantejar-se aquesta qüestió apareix el tema de l’esdevenir (paraula que significa, arribar a ser, fer-se, tornar-se, convertir-se). L’esdevenir pot ser pensat per la raó, o és un temps cec i irracional?

D’aquesta manera contemplaven les diferències aquests dos filòsofs. Mentre Heràclit,

deia que l’essència de la vida és el moviment i que d’aquests moments sap retenir moments al temps, Parmènides, deia, que l’essència de la vida era la quietud, que tot moviment era un engany de la nostra vista.

Precisament el poeta fa una mica de Parmènides dintre el riu de Heràclit.

I per aquesta raó trec una conclusió en el llibre del nostre poeta montblanquí Josep Civit i Mateu. Amb el seu esplèndid llibre de poesia *INSTANTÀNIES*, llibre guardonat als XXVI Premis Literaris Calldetenes “Premi Jacint Verdaguer”.

El llibre arrenca amb tres parts: Pols de papallona. Memòria i dolor i Instantànies, nom que dona el títol, del llibre. Aquestes pàgines van acompanyades d’unes cites de: Joan Margarit, Maria Àngels Anglada, Joan Vinyoli, Antoni Clapès, Pere Rovira, Màrius Torres, Rosa Leveroni, Jordi Sarsanedes i Narcís Comadira.

Bé, però crec que es mereix un comentari previ la curiosa estructura formal dels poemes, els quals són presentats en uns “versos”, que, en el fons, són la disfressa d’una magnífica prosa poètica. La forma correspon a una figura ideada per l’escriptor Josep Colet, al si d’un seminari d’experimentació poètica, la qual fou anomenada “sonet poliestròfic minvant amb estrambot. Aquesta forma, en el seu cas metrificada i rimada, ha estat experimentada per alguns poetes del seminari en llibres diferents, com, per exemple, Antoni Prat i Gelabert, al seu llibre “Poemes a tres veus”, Barcelona, 1995, pàg. 64. Però Josep Civit no metrifica ni rima, per tant no escriu sonets, només coincideix en l’aspecte formal d’escala minvant. Per aixó crec que aquests poemes tenen un aire cal·ligramàtic, la qual cosa m’ha portat el record d’un altre llibre experimental, publicat per la poetessa tarragonina Pepita Planas d’Oroval, “Cal·ligrames de sonet”, Tarragona, 1993, la qual també disfressa la prosa poètica en formes de falsos sonets clàssics. Per aixó, aquesta articulista, inserida en l’esmentat Seminari d’Investigació Poètica, ha restat complaguda en trobar-se aquesta estructura poètica sorprenent i coincident, que ens ofereix el poeta en les seves composicions, per la qual cosa el felicito.

Temàticament la poesia de Josep Civit, ens parla d’un temps passat on l’ull fotogràfic de la retina del pensament atura el transcurs del temps. Cada poema és una fotografia impresa en el record.

Amb la seva ploma atrapa aquelles instantànies lligades entre si, per manifestar-nos totes les seves sensacions i reflexions. Civit, viu pel mig de la seva poesia totes les seqüències que la nostalgia li prevé, desenvolupant un llibre vertaderament pensatiu, on les reflexions imperen per damunt el paper.

Com deia Parmènides, l'essència de la vida era la quietud, com les Instantànies. Però en contraposició, Heràclit, deia que l'essència de la vida és el moviment i que la vida és el devenir del temps.

I és així com el poeta, uneix una mica de Parmènides dintre el riu de Heràclit.

Tot allò que és fix té el magnífic moviment per copsar el moment de la Instantània!

GORIA GANGA

Publicat al diari *El Punt* el 15 de gener 2007